

Achillea nobilis

Foto: Harrie de Vries

Nomenclatuur/etymologie

De geslachtsnaam *Achillea* is vernoemd naar de Griekse mythologische held Achilles. Volgens de legende gebruikte Achilles de plant om de wonden van zijn soldaten te genezen, vandaar de Nederlandse naam duizendblad, wat duidt op de geneeskrachtige eigenschappen. De soortaanduiding *nobilis* is Latijn voor edel of nobel en verwijst waarschijnlijk naar de aantrekkelijke bloeiwijze en de vermeende superieure geneeskrachtige waarde ten opzichte van andere *Achillea*-soorten. De plant staat in het Nederlands ook bekend als edel duizendblad.

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com
Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com
Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl
Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

Taxonomie

- Rijk: Plantae
- Stam: Tracheophyta
- Klasse: Magnoliopsida
- Orde: Asterales
- Familie: Asteraceae
- Geslacht: *Achillea*
- Soort: *Achillea nobilis*

Synoniemen

Achillea nobilis is een soort die meerdere botanische synoniemen kent als gevolg van diverse subtypen en herzieningen. Enkele synoniemen die men in de literatuur kan aantreffen zijn *Achillea odorata* (een naam die verwijst naar de geur), *Achillea acuta*, *Achillea decumbens* en *Achillea coronopifolia*. De ondersoort *Achillea nobilis* subsp. *neilreichii* wordt soms ook als een apart taxon of synoniem behandeld.

Variëteiten en cultivars

Achillea nobilis wordt in de tuinbouw minder vaak als de soort zelf aangeboden dan verwante, kleurrijkere *Achillea*-soorten (*A. filipendulina* of *A. millefolium*). Er zijn weinig commercieel verkrijgbare, benoemde cultivars van *Achillea nobilis*. De plant wordt vooral in de natuurtuin of kruidentuin als de wilde vorm ingezet. Echter, in de handel wordt soms een variëteit met meer gele bloemen dan de typische crèmekleurige selectie aangetroffen, maar deze heeft zelden een geregistreerde cultivarnaam. De variëteit *Achillea nobilis* var. *neilreichii* is een botanische variëteit die soms wordt aangeboden.

Familie

De plant behoort tot de familie Asteraceae, de Composietenfamilie of de Samengesteldbloemigen. Dit is een van de grootste plantenfamilies ter wereld en kenmerkt zich door bloemen die in dichte hoofdjes staan, waarbij elk hoofdje bestaat uit vele kleine individuele bloempjes. Andere bekende leden van deze familie zijn de zonnebloem, de margriet en de paardenbloem.

Hoogte

Achillea nobilis is een middelgrote vaste plant. De hoogte varieert doorgaans van 30 tot 60 centimeter, afhankelijk van de standplaats en bodemvruchtbaarheid. De plant heeft een opgaande groeiwijze, met vertakte bloeistengels die boven het loof uitsteken.

Bloemkleur

De bloemkleur van deze soort is doorgaans crème-wit tot zachtgeel. De bloemen zijn klein en staan in compacte, platte tot licht bolle schermen (tuilen), die typisch zijn voor de duizendbladsoorten. De crèmekleurige uitstraling is zachter dan het helder wit van *Achillea millefolium* of het felgeel van *Achillea filipendulina*.

Bladkleur

Het blad van *Achillea nobilis* is donkergroen tot grijsgroen van kleur. De bladeren zijn fijn verdeeld (dubbel geveerd) en geven een zacht, vederachtig uiterlijk. Ze zijn aromatisch wanneer ze worden gekneusd, wat een kenmerk is van veel soorten uit het geslacht *Achillea*. De bladeren vormen een basaal rozet waaruit de bloeistengels oprijzen.

Bloeiperiode

De bloeiperiode van edel duizendblad valt in de zomer. De plant bloeit doorgaans langdurig, van juni tot en met augustus. Door de uitgebloeide bloemen te verwijderen (doodkoppen) kan de bloeiperiode vaak worden verlengd tot in september.

Standplaats

Achillea nobilis is een zonminnende plant die een standplaats in de volle zon vereist. De plant gedijt het beste op droge, goed doorlatende, schrale tot matig vruchtbare grond. Te rijke of natte grond kan leiden tot slappe stengels en een verminderde bloei. Het is een uitstekende plant voor droge borders en prairieachtige beplantingen.

Herkomst

De plant is wijdverspreid en inheems in grote delen van Europa, met name in Midden-, Zuid- en Oost-Europa, en strekt zich uit tot in West-Azië. De plant komt vaak voor in graslanden, bermen en op droge, kalkrijke of stenige hellingen.

Soort gewas

Het betreft een kruidachtige, overblijvende vaste plant (vaste plant). De plant heeft een polvormende groeiwijze en kan zich uitzaaien op gunstige standplaatsen.

Vermeerderingswijze

De plant kan gemakkelijk worden vermeerderd door zaaien. Zaden kunnen direct in de volle grond worden gezaaid in het voorjaar of de herfst. Daarnaast kan de plant in het voorjaar of de vroege herfst worden vermeerderd door deling van de pol. Dit helpt de plant vitaal te houden en is noodzakelijk bij cultivars om de eigenschappen te behouden, hoewel dat voor deze soort zeldzaam is.

Klimaatzone

Achillea nobilis is zeer winterhard en valt in USDA Klimaatzone 3 tot 9. De plant kan strenge vorst gemakkelijk doorstaan en is goed aangepast aan de gematigde Europese klimaatzones. De grootste zorg is overmatige nattigheid in de winter, maar door zijn voorkeur voor droge grond is hij daar relatief goed tegen bestand.

Insecten

De platte bloemschermen van *Achillea nobilis* zijn zeer aantrekkelijk voor een breed scala aan bestuivende insecten, waaronder bijen, vlinders, zweefvliegen en kevers. De plant wordt soms als waardplant gebruikt door rupsen. Over het algemeen heeft de plant weinig last van plagen; in te vochtige omstandigheden kan meeldauw optreden.

Bronvermelding

<https://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:178128-1>

<https://www.catalogueoflife.org/data/taxon/64NRN>

Samenvatting

Onderwerp	Details
Nomenclatuur/etymologie	<i>Achillea</i> (vernoemd naar Achilles), <i>nobilis</i> (edel, nobel).
Taxonomie	Rijk: Plantae, Familie: Asteraceae, Geslacht: <i>Achillea</i> .
Synoniemen	<i>Achillea odorata</i> , <i>Achillea acuta</i> , <i>Achillea decumbens</i> .
Variëteiten en cultivars	Zeer weinig; soms <i>Achillea nobilis</i> var. <i>neilreichii</i> .
Familie	Asteraceae (Composietenfamilie).
Hoogte	30- 60 cm.
Bloemkleur	Crème-wit tot zachtgeel.
Bladkleur	Donkergroen tot grijsgroen, vederachtig.
Bloeiperiode	Juni- augustus.
Standplaats	Volle zon, droge, goed doorlatende, schrale grond.
Herkomst	Midden-, Zuid- en Oost-Europa, West-Azië.
Soort gewas	Kruidachtige vaste plant.
Vermeerderingswijze	Zaaien, deling.
Klimaatzone	Zone 3-9 (Zeer winterhard).
Insecten	Trekt bijen, vlinders en zweefvliegen aan; weinig plagen.